

Bredasehe

Courant.

ZONDAG

14 SEPTEMBER.

Frankrijk.

Parijs, den 11den September.

Op zijn buitengoed te Orange (Vaucluse) is in 80jarigen leeftijd overleden graaf de Gasparin, oud-minister van binnenlandsche zaken en lid der Academie van wetenschappen. In de laatste zes jaren was hij door ongesteldheid genoodzaakt in groote afzondering te leven.

Volgens eene particuliere dépêche is het fregat *Prince Jérôme*, dat den 23sten Augustus jl. met troepen, bestemd voor het expeditie-korps in Mexico, is vertrokken, ter reede van Gibraltar tatal verbrand. De troepen zijn allen ontscheept en werden in huane pogingen tot blussching bijgestaan door de equipagien der op de reede liggende Engelsche schepen en het plaatselijk garnizoen, doch het is niet mogen gelukken den brand te stuiten.

Uit Turijn schrijft men van den 10den:

De troepen hebben in het gevecht bij Aspromonte 5 dooden en 25 gekweten gehad, onder welke laatste 3 officieren waren. De Garibaldianen hadden 20 gekweten; het aantal hunner dooden is onbekend.

Nopens het proces tegen Garibaldi weet men nog niets met zekerheid. De generaal *Giulini* wordt alhier verwacht; hij zal het bevel over zijn legerkorps te Boulogne weder aanvaarden. Generaal *Brignone* blijft prefect van Palermo en buitengewoon commissaris op Sicilië. In den toestand van Garibaldi is eenige beterschap gekomen. Het schijnt zeer waarschijnlijk, dat er eene amnestie verleend zal worden.

De officieren van Garibaldi hebben een omstandig rapport openbaar gemaakt, betrekkelijk het gevecht bij Aspromonte. Uit dat stuk blijkt dat Garibaldi's gedrag daar even als altijd een groot man waardig is geweest. Thans berigt de *Moniteur* ook dat het officieel verslag van generaal *Pallavicini* is verschenen. Dat verschilt van het begin tot het eind met eerstbedoeld verhaal. Een brief door Garibaldi zelf naar Italië gezonden beleecht dien strijd echter, want men zal toch den grooten patriot niet van opzettelijke misleiding durven verdenken.

Parijs, 11 September. Naar geruchten, welke door *la France* en *la Presse* worden vermeld, zou het Wetgevend Ligchaam weldra ontbonden, en de algemeene verkiezingen tot vernieuwing der volksvertegenwoordiging in het laatst der maand October gehouden worden.

Volgens de *Patrie* zal het Fransche eskader tegen het einde van October uit de Middellandsche Zee naar Toulon terugkeeren.

Duitsland.

BERLIJN, den 9den September.

In den Ministerraad moet nu stellig besloten zijn de beraadslagingen in de Kamer der Afgevaardigden over het militair vraagstuk door eene verklaring der Regering, bij monde van den minister von der Heydt, te doen voorafgaan. Aan deze mededeeling wordt het grootste gewigt gehecht.

Zeer benieuwd is men naar den gang en uitslag der beraadslagingen over het militair budget, die den 11den dezer aanvangen. Ieder Pruis, zegt een dagblad, weet waarom het daarbij te doen is. Niet alleen om zoo of zooveel millioenen daalders jaarlijks meer of minder, ofschoon ook dit niet gering te schatten is, als men bedenkt dat iedere penning door de hand des volks in het zweet des aangezichts moet verkregen worden; niet alleen om vele duizende krachtige armen, die in den besten leeftijd een jaar langer dan noodig is aan hun beroep worden ontrukkt, maar vooral daarom, of de Regering uitgaven, en wel nieuwe, ontzaglijk groote, ongehoorde uitgaven doen mag, zonder dat zij door den Landdag ingewilligd zijn.

Berlijn, den 10den September.

Heden zijn de debatten over het budget van oorlog in de Tweede Kamer begonnen. Vóór de beraadslagingen een aanvang namen, heeft de heer von der Heydt eene schriftelijke verklaring van de Regering voorgelezen. Het gebeurde met de reorganisatie kort zamenfattende, wordt daarin gezegd, dat de Regering nooit bedoeld heeft slechts een provisorien-toestand daar te stellen, maar wat tot dusver toegestaan werd, ontvangen heeft op het goed geloof, dat zij door het behoud daarvan een pligt jegens het Land kon vervullen. Een ontwerp van wet was alleen achterwege gebleven wegens den korten duur der tegenwoordige zitting. Door het budget voor 1862 toe te staan, zullen latere besluiten betreffende

de bedoeling niet worden geprejudiceerd. De Regering heeft ditmaal tegen de Kamer een buitengewoon ontwerp in te brengen. Vóór de meeste uitgaven die in 1862 gedaan zijn, heeft de Regering aan de goedkeuring der Kamer roedig; zij rekent daarop, omdat de uitgaven onvermijdelijk waren. Dat nog geen wetsontwerp aangeboden werd, kan een besluit niet rechtvaardigen, dat wanorde in het financieel bekeer zou brengen en de Regering tegenover het buitenland zou blootstellen. Het rapport der commissie maakt het tot stand komen van het budget onmogelijk. De Regering erkent overigens uitdrukkelijk het recht der Kamer om de uitgaven toe te staan, maar is zich bewust niet anders te kunnen handelen; zij heeft gepoogd de oplossing der kwestie te vergemakkelijken en werpt overigens de verantwoordelijkheid voor de gevolgen op de Ver- tegenwoordiging.

WEENEN, den 9den September.

Het Oostenrijksche gouvernement heeft, volgens de jongste berigten uit Weenen, op eene aanvraag of de Gustaaf-Adolfs-vereeniging hare jaarlijksche vergadering ditmaal in Weenen zou kunnen houden, per telegraaf aan het bestuur dier vereeniging geantwoord, dat het hare leden volgaarne in de hoofdstad der Oostenrijksche monarchie zou zien zamenkomen.

Dat eene maatschappij tot bevordering der belangen van het protestantismus, welke in Oostenrijk van de regering zoo vele blijken van kwaadwilligheid heeft ontvangen, thans bij haar voorkomende welwillendheid vindt, wordt aangevoerd als bewijzende dat het Oostenrijksche regeringstelsel in de daad veranderd is.

In Oostenrijk is de heffing van uitvoer- en doorvoerregten voor de Oostenrijksche schatkist met den 1sten dezer maand gestaakt en voor goed opgehouden. Naar het oordeel van Oostenrijks vrienden heeft het Weener kabinet door dien uit eigen beweging en met geldelijke opoffering gedanen stap op nieuw getoond dat het wenschte op den weg van het vrije handelsverkeer voortwaarts te strekken.

Uit Belgrado wordt van den 10den September gezegd:

Bij eene te Uschitza plaats gehad hebbende botsing hebben de Turken de nederlaag geleden. Ten gevolge van de tusschenkomst der diplomatie is een wapenstilstand gesloten. De Turken zijn in de vesting ingesloten; 170 woningen, 180 magazijnen en alle huizen in de Servische wijk zijn verbrand; de overige zwaar beschadigd. Nagenoeg de geheele stad is verwoest. Aan de zijde der Turken waren 30 dooden en 12 gekweten. De Serviërs hadden 4 doode en verschillende gekweten.

Een later berigt zegt:

De conferentie is omtrent de volgende punten overeengekomen: De Turken blijven in het bezit der vestingen van den Donau, met uitzondering van Sokol en Uschitza. De Turken verlaten Servie en worden daarvoor schadeloos gesteld. Het rayon der vesting van Belgrado wordt vergroot.

Rusland.

PETERSBURG, den 8sten September.

De jongste berigten uit St. Petersburg melden, in strijd met het door eenige dagbladen verspreide gerucht, dat er geene verandering was gekomen in het voornemen des Keizers om de duizendste verjaring der grondvesting van het Russische rijk met openbare plegtigheid te doen vieren en daaraan zelf deel te nemen.

De *Noordsche Bij* berigt in haar nommer van den 1den dezer, dat het gedenkteeken, hetwelk te Nishnei Nowgorod is opgericht, om den tienvoudige eeuwfeest in aandenken te houden, den 20sten dezer maand in bijzijn van den Keizer onthuld en ingewijd zal worden; en dat Z. M. daarop eene wapenschouwing zal houden over 30,000 man keurtroepen, behorende tot de garde en de grenadiers, welke reeds te Nishnei Nowgorod werden vereenigd.

Engeland.

LONDEN, den 10den September.

Uit eene correspondentie afkomstig van iemand die Garibaldi in zijne gevangenis bezocht, blijkt verder dat wel is waar de kundigste artsen van Italië, *Porta*, *Rizzoli*, *Dinogri* en *Fanetti* ter zijner beschikking zijn gesteld, maar overigens laat de verpleging en het verblijf van den gewonde wel iets te wenschen over. Varigliano is eene soort van fort dat den toegang tot de baai van La Spezzia verdedigt. Op het binnenplein dezer sterkte staat een groot gebouw van twee verdiepingen,

waarvan zes kamers door *Garibaldi* en zijn staf werden betrokken. Slechts de slaapkamer van *Garibaldi* is eenigzins gemeubeld. Zij is ruim en luchtig, maar het gescheurde behangsel draagt duidelijke bewijzen van de rochtigheid der muren. Eenige stoelen, eene ruw houten tafel en een koperen kandelaar met eene vetkars vormen het geheel ameublement; van gordijnen of tapijten is geen spoor te ontdekken. In de overige kamers bevinden zich slechts eenige smerige matrassen, waarvan *Garibaldi* officieren gebruik maakten tot zij naar Fenestrella, eene vesting in de vallei van Aoste, werden vervoerd. Het eten was redelijk, hoewel men niet in staat is den generaal altijd van zoogenaamde ziekenkost te voorzien. Zoodra de generaal zijn bezoeker (van wien het berigt afkomstig is) bemerkte, stak hij hem de hand toe, zeggende: »Italië weet immers dat te Aspromonte niet gestreden is. Ik had mijne vrijwilligers ten strengste bevolen niet te schieten, en slechts enkele onervaren jongelingen hooraanden niet aan dit bevel. Gelukkig zijn onder de dappere bersagliers die mij gevangen namen, slechts weinigen gewond. Men had niet op mijne dappere vrijwilligers behoeven te schieten. Te gelijk met mij werden er velen gewond, die hun gewond niet eens hadden afgeschoten.» Toen de andere antwoordde, dat de officiers telegrammen geheel anders luiden, glimlachte hij bitter, en zeide: »Natuurlijk! de heeren te Turijn moeten Europa in den waan brengen dat er vreeselijk gestreden is. Maak u echter niet ongerust, vroeg of laat komt de waarheid aan den dag.»

De reden waarom de *Bertani* niet tot *Garibaldi* werd toegelaten, is volgens deze correspondentie, dat hij vroeger lid is geweest van het uitvoerend bewind van het Mazziniaansch genootschap te Genua.

Verder wordt een uitvoerig verslag medegedeeld van het gevecht bij Aspromonte. Dit verslag is naar men vermoedt geschreven door kolonel *Guastalla* en verbeterd door generaal *Corte*, de kundigste officier van *Garibaldi*'s staf. Al de overigen, die zich aan boord van de *Duco di Genova* bevonden, hebben het ondertekend, en men heeft het stuk voor de bewakers geheim weten te houden en naar de Turijnsche dagbladen verzonden.

Zoo als men ziet blijkt uit dit getuigenis weer op nieuw, dat *Garibaldi*, eerst toen hij de Koninklijke troepen op zich zag aantrekken, zijne dwaling inzag. Hij had tot op dit oogenblik in de stellige overtuiging verkeerd, dat geheel Italië, het leger ingesloten, zijne stem zoude volgen, en de Regering zich ten slotte aan het hoofd der beweging stellen zou. Aan opstand werd door hem niet gedacht. Verder wordt op nieuw bevestigd, dat de troepen en niet de vrijwilligers den strijd begonnen.

— Blijkens de berigten uit New York van 30 Augustus werd sedert den 23sten in de vallei van Virginia aanhoudend gestreden, en werd de uitslag van den strijd, die nog niet beslist scheen, te New York met groote belangstelling en niet zonder bezorgdheid te gemoet gezien.

— Het loop van dien strijd was het publiek te New York nog maar zeer gebrekkig bekend, dewijl het gouvernement daaromtrent slechts weinige, onvolledige en eenzijdige berigten had openbaar gemaakt; het verspreiden van particuliere berigten van het oorlogstooneel tegenwoordig.

— Beter was het dat in Virginia op onderscheiden punten, vooral aan den Rappahannock, maar ook verder noordwaarts en zelfs tot bij Leesburg aan den Rappahannock ten noordwesten van Washington, met aanmerkelijke strijdrachten was gestreden, dat het voordeel eerst aan de zijde der Zuidelijken was geweest; dat het hoofdkorps der Zuidelijken met groote bracht noordwaarts in de richting van Washington was voortgedrongen; dat de generaal *Pope*, die aldaar met eene afdeeling Noordelijke troepen stond, den 28sten voor hem teruggedruisd en in aller ij achteruit geweken was; maar dat de Zuidelijken dien dag door het korps van den generaal *Mac Dowell* en dat van den generaal *Siegel* waren staande gehouden; dat *Pope*, intusschen door vereeniging met de legerafdeeling van *Mac Clellan* en die van *Burnside* versterkt geworden zijnde, den 29sten bij Bull Run aan de Zuidelijken slag geleverd en eene nederlaag toegebracht had, waardoor deze vooreerst helet waren nader bij Washington te komen, maar overigens weinig of geene verandering in de wederzijdsche posities was gebracht.

België.

BRUGGE, den 13den September.

Gisteren morgen ten negen ure werd het Congres door den heer *H. Conscience* geopend, nadat door eene zangvereniging een koor gezongen was. Het bureau werd daarop zamengesteld als volgt: baron de *St. Genois*, voorzitter, de heeren van *Lennepe* en *Beets*, tweede voorzitters; de heeren *Jonckbloet*, de *Gaussonier*, *Heremans* en *Versmaeten* secretarissen.

Op het ingekomen stukken, welke nu aan de Vergadering werden medegedeeld, was ook een brief namens Z. M. den Koning der Belgen, met betingingen van belangstelling van de verklaring dat Z. M. het Congres in zijne bescherming nam. Ook Z. M. de Koning der Nederlanden heeft blijk van zijne belangstelling, door het Congres een exemplaar der *Verklaringen van Calis* aan te bieden, waarvoor hem de dank der Vergadering zal worden gebracht.

Eene reeks van sprekers voerde reeds in deze eerste zitting het woord professor *de Meijer* uit Leyden, sprak over het ware liberalisme in de Nederlandsche spraakkunst, de heer *Stoek* over het realisme in de letterkunde, de heer *Van der Linden* droeg een keurig dichtstuk voor, getiteld: de *Hallefanden van Brugge*; de heer van *Biestraeck* deelde opmerkingen mede over het onderwijs der moedertaal op de lagere scholen; professor *Jonckbloet* sprak over *Maerlant* en zijn leven; de heer *Serrure* deelde belangrijke bijzonderheden mede nopens eene te Brugge gemaakte

ontdekking betrekkelijk den Spieghel historiaal van *Maerlant*; de heer *Roos* sprak over den invloed van de taal der dagbladen en deelde scherpe aanmerkingen mede over de taal en den stijl van verschillende Vlaamsche bladen; de heer *Brill* wijdde uit over de geschiedenis van de studie der Ned. taal, terwijl de zitting besloten werd met de voordragt door den heer *Beets* van een dichtstukje van *Dantsenberg*, en door den heer van *Lennepe* van eenige dichtregelen op den alouden roem van Brugge, de Brugsche schoone.

Nadat Maandag de eerste zitting van het congres te Brugge was afgelopen, werd den leden des avonds op verschillende plaatsen, door het geven van concerten, gelegenheid tot ontspanning aangeboden; terwijl de leden van het bestuur deelnamen aan een diner bij den gouverneur. Aan de congresleden is verstrekt een protest tegen de redevoering van den heer *Devania*, uit den *Ned. Spectator* overgenomen; de *Gazette* van Dendermonde, bevattende een protest tegen dezelfde redevoering, en een brief van dien heer, mededeelende dat hij voortaan de dubbele vokaal-spelling aanneemt, alsmede een Nederl. lied van den dichter *Thiel*. Den 9den des omtrents werden de werkzaamheden bevestigd, en na het lezen van het proces-verbaal der vorige zitting, door den heer *Heremans*, met eene verdienstelijke voordragt, door den heer *S. J. v. d. Bergh*, van zijn gedicht »op het 7de taal-congres te Brugge». De heer *N. Beets*, die bij vergissing als spreker op het programma was geplaatst, achtte zich daardoor verplicht het woord te voeren, en sprak zeer geestig over de »dichterlijke vrijheid»; daarna droeg de heer *Banck* de vertaling voor van een gedicht van *Longfellow*, en sprak de hoogleeraar *Dacin* van Leuven over de oude *aa*-kwestie, en verdedigde de spelling van *ae*, maar werd door den heer *Heremans* wederlegd, die zich beroep op het gezag van vele oude en nieuwe geleerden. De heer *Nolet de Brauwere*, *Stadhouder* droeg daarop zijn gedicht: »de negeviende October 1862» voor, en gaf daarbij eenige toelichtingen nopens dat stuk. Daarop voerde de heer *Heremans* het woord en reikte den heer *Nolet* het brevet over van zijne benoeming tot offic. der orde van de Eikenkroon, door den Koning der Nederlanden. Na deze handeling, die zeer in den smaak der vergaderden viel, voerde de heer *Driessche* het woord over het realisme in de dramatische literatuur, en thonde den heer *H. Q. Jansen*, door voorbeelden, het belang aan, dat de W. Vlaamsche taal voor het Nederduitsch heeft, andere heeren, o. a. de heeren *Lennepe* waren dit echter niet zoo geheel met hem eens.

Na de voordragt van een dichtstuk in de taal van Dietsche Vaderland, door den heer *Prins*, sprak de heer *Van der Linden* over het nieuwe verband tusschen de Neder- en Hoogduitsche taal, dat, volgens hem, dienstig kan zijn tot gelijktijdige studie der beide talen. Nadat de heer *Serrure* zich nog beklagde had over het ontbreken van een geschiedenis van N.-Nederland, die de deugden der voorvaders in een helder licht stelt, werd er besloten, den volgenden morgen de zaak van het Woordenboek grondig te onderzoeken.

Nederlanden.

BREDA, den 13den September.

Het Staatsblad n. 174 behelst een besluit van den 4den September 1862, houdende voorschriften ter uitvoering van de wet van 21 December 1861 (Staatsblad n. 129), regelende de samenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State.

— Heden ten één ure is de gewone vergadering der Staten-Generaal, zittingjaar 1861/62, uit naam des Konings, door den Minister van Binnenlandsche Zaken gesloten geworden.

Bij de Tweede Kamer zijn aanhangig gebleven de volgende wetsontwerpen, die in het volgende zittingjaar op nieuw moeten worden aangeboden, als:

- 1°. Overdracht der tienden van het Kroon- aan het Staatsdomijn enz. Beheer der Kroondomeinen.
- 2°. Afskoopbaarstelling der tienden.
- 3°. Regeling van de pensioenen der Protestantische predikanten en van hunne weduwen.
- 4°. Regeling van het middelen van de gemeenten.
- 5°. Ontbinding van den Raad der gemeente Haastede.
- 6°. Regeling van het gemeentelijk Staatstoezigt enz.
- 7°. Regeling van het rechtsgebied der regterlijke collegien enz.
- 8°. Kanaal door Holland op zijn smalst en verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee.
- 9°. Cultuur-ondernemingen in Nederlandsch Indië.
- 10°. Onteigening van percelen ten behoeve van den spoorweg van Breda naar Venlo.
- 11°. Onteigening van percelen ten behoeve van den spoorweg van Tilburg naar Bortel.

Het rapport van de commissie van enquête over de zaken der Marine is nog niet uitgegave en wordt in het volgende zittingjaar verwacht.

— Omtrent het finantieel plan, dat het Ministerie bij de aanstaande aanbidding der Staten-Generaal voor 1863 zou ontwikkelen, worden door het Nieuw Dagblad van Groningen thans reeds de volgende bijzonderheden medegedeeld.

De Regering zou voornemen de afschaffing van de belastingen op de brandstoffen, en op de binnen- en buitenlandsche dagbladen ten opzichte der advertentien. Voorts zou zij, om tusschen uitgaven en inkomsten het evenwigt daar te stellen, niet meer rekenen op een koloniaal toezigt, dan op de f. 9,800,000 tot betaling der rente voor de Oost-Indische schuld.

Om het groote deficit aan te vullen, dat het gevolg zou zijn van

de afschaffing der genoemde belastingen, en van de ter zijde stelling van het batig slot, zou de Regering voordragen: 1°. eene belasting op het inkomen (*income-tax*), en 2°. eene belasting op de effecten, die in de rechte lijn geërfd worden.

Eindelijk zouden de tien millioenen, die jaarlijks volgens de wet voor Staatsspoorwegen moeten worden aangewezen, niet voorkomen op de Staatsbegroting, maar zou de Regering voorstellen, deze uitgaven te bestrijden uit het koloniaal batig slot als het er is, en, wanneer het er niet is, naar te denken door het aangaan van eene leening.

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is thans rondgedeeld het voorloopig verslag over het wetsontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs. Daaruit blijkt, dat het wetsontwerp over het algemeen met genoegen was ontvangen. Over den omvang en het doel van het middelbaar onderwijs waren de gevoelens zeer verdeeld. Volgens sommigen moest het wet aan de door haar te scheppen middelbare scholen een te eenzijdig karakter, terwijl zij tevens ongeregeld laat wat geregeld moest worden, en aan de andere zijde regel zij wat zij niet regelen moet. Zoo wees men, wat dit laatste betreft, op de gemeentelijke burgerscholen in haar verband tot het lager onderwijs. Men vond het eene leemte in de wet, dat zij, met opzigt tot de gymnasia, het stilzwijgen bewaart. Het militair onderwijs, de akademie te Breda en het instituut te Willemsoord, werden geheel ter zijde gelaten. Te vergeefs zoekt men ook naar eenige bepaling in de wet omtrent de zeevaartscholen. Het verder voortgezet onderwijs aan meisjes is in het ontwerp ten eenemale worden gelaten. Over het algemeen loofden men zich met de oprichting van openbare burgerscholen, zoo als art. 31 der wet die omschrijft, ingenomen. Dat de hogere burgerscholen door het Rijk wierden opgericht en onderhouden, vond vrij algemeen goedkeuring. Alleen werd door velen, de vrees geuit, dat de Regering aan haar stelsel te grootte uitbreiding wilde geven. Men oordeelde, dat de kosten veel hooger zouden loopen, dan zij geraamd waren.

Naar veler meening is de definitie van middelbaar onderwijs, in het ontwerp opgenomen, niet ruim genoeg. Verscheidene leden kwamen op tegen het beginsel van de verplichting der gemeente tot oprichting van ten minste eene openbare burgerschool aan het bezit eener bevolking van 10,000 zielen te verbinden. Men algemeen acht men het maximum van schoolgeld voor de burgerscholen van burgerscholen te laag gesteld. De meeste leden achtten het denkbeeld om het toezigt op de middelbare scholen in de gemeenten naar de scholen gevestigd zijn, weinig aanbevelenswaardig. Overigens zijn, gelijk uit den aard van de zaak volgt, op de onderdelen verschillende zeer uiteenlopende aanmerkingen gemaakt en weersproken.

De Koninklijk besluit van den 14den September n°. 58, is de heer *D. de Graaf van Polbroek* consul der Nederlanden te Kanagawa in Japan, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft aan HDs. adjud.-generaal, den luit.-gen. en minister van Staat *H. F. C. baron Forstner van Dambray*, gewezen minister van oorlog, op nieuw pens. verleend van f 4000; en aan HDs. adjud. in buitengew. dienst, den gen.-maj. *C. T. van Meurs*, gew. minister van oorlog, op nieuw van f 3466.

De 31ste luit. der art. jhr. *C. van der Wijk*, bestaand vrom de dienst in O.-I. overgeplaatst bij het leger hier te lande en wel bij het 3de regiment vest.-artillerie.

H. M. de Koningin en Z. K. H. prins *Alexander*, vergezeld van HD. gevolg, zijn Woensdag morgen uit de residentie naar Wiesbaden vertrokken, van waar H. M. en HH. KK. HH. de prins van *Orange* en prins *Alexander* de reis naar Stuitgard zullen voortzetten. H. M. zal aldaar tot het laatst van October verblijven, terwijl Z. K. H. prins *Alexander*, na den verjaardag van Z. M. den Koning van Württemberg, naar de residentie zal terugkeeren.

Naar men verneemt, zullen deze maand door het garnizoen der residentie, bestaande uit het reg. grenadiers en jagers, het 3de reg. dragonders en de batterij veld-artillerie, alsmede door de eerste en tweede bataljons van de 4de reg. artillerie, respect. reuk in garnizoen te Leyden en te Delft, in de vlakke te Waalsdorp gecombineerde manoeuvres plaats hebben.

Eene commissie uit industrielen heeft zich tijdens het verblijf des Koning te Wiesbaden derwaarts begeven, om op de niet uitvaardiging der nieuwe tariefwet bij Z. M. aan te dringen, alvorens door een ander onderzoek de belangen der industrie in deze waren nagegaan. Z. M. heeft de commissie niet ontvangen, maar de directeur van het kabinet heeft het advies aangenomen, dat op hetzelfde aandrang, en beloofd het Z. M. te overhandigen.

Den 6den dezer is voor het provinciaal gerechtshof in Zeeland behandeld de zaak van *C. Rogge*, koopman in kalveren, wonende te Rijen, thans geïmigreerd in het huis van verzeeking te Middelburg, beschuldigd van vijf diefstallen van vee uit de weide, waarvoor hij door het prov. gerechtshof van Noordbrabant in Maart II. was veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van zes jaren en in de kosten, doch welk vonnis op het gedane beroep in Cassatie door den hoogen raad is vernietigd en deze zaak naar dit hof verwezen. Na het hooren van 25 getuigen en van den beschuldigde, bleek, dat door den beschuldigde in den loop van het jaar 1861 een personen in Noordbrabant vijf stuks vee zijn verkocht, welke door die personen uit de behoorlijk afgesloten weide waren vernietigd en later als hoven vromden zijn erkend, rekwiereerde de procureur-generaal mr. *Verbrugghe* tot schuldigverklaring aan de hem ten laste gelegde feiten, en Mitsdien tot veroordeeling in eene tuchthuisstraf van 5 tot 10 jaren en in de kosten. De raadsman van den beschuldigde, jhr. mr. *A. R.*

P. van Kinschot, concludeerde vrijspraak, op grond van het niet voldoende bewezene der feiten. Het hof heeft de uitspraak bepaald op 12 dezer.

Eergisteren heeft aan het Ministerie van Binnenl. Zaken, door de commissie voor de Staatsspoorwegen de aanbesteding plaats gehad van het bouwen van bergplaatsen voor locomotieven en rijtuigen en het maken van den andelboer gener. groote draaischijf te Breda, ten behoeve van den spoorweg van Breda tot Bostel. Daarvoor waren 21 inschrijvings-bijljetten ingekomen. Het werk werd opgehangen voor f 25,000 met verhooging van f 400 en is, algemijnd door den heer *T. Alberts* te Breda, voor de som van f 38,400. De minste inschrijver was de heer *L. Rolshoer* te Oosternhout, voor f 38,900, en deze heeft daardoor verkregen de premie van f 50.

De *Noordbrabander* meldt dat jhr. mr. *Louis Verheyen*, van Looz op Zand, adv. te 's Hertogenbosch, door Z. M. den Koning benoemd is tot HDs. kamerheer in buitengewone dienst.

Naar men meldt, is een plan ontworpen voor een nieuw gebouw voor het Departement van binnenl. zaken. De heer *Thorbecke* heeft dat plan thans aan de referendarissen van zijn Departement verzonden, en daarover hooft oordeel te hooren.

Naar men verneemt zal het schroefstoomschip *Djambi* te Nieuwediep voor een reis naar Oost-Indië worden in gereedheid gebracht.

De invijding van het nieuw gebouwde dok, op 's Rijks werf aldaar, zal in het begin der volgende maand met eenige festiviteiten plaats hebben. Het eerste schip, dat daarin zal worden opgehangen, zal de *Djambi* zijn.

Met genoegen verneemt men dat de koning der Belgen de heeren *van Kete*, predikant bij de Nederd. Hervormde gemeente te Amsterdam, *Beets*, predikant bij de Nederd. Hervormde gemeente te Utrecht, en *Janschbloet*, hoogleraar in de faculteit der letteren en wijsbegeerte te Groningen, tot ridders der Leopoldsorde benoemd heeft.

Bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken is, door bemiddeling van den secretaris der Synodale commissie van de Christ. Afgescheiden kerk, ontvangen een wissel ad f 2253, van de Afgesch. gemeenten in Zuid-Afrika voor het fonds der noodlijdenden door den watersnood in 1861.

Enschede begint langzamerhand eene andere gedaante te krijgen. Enkele straten zijn bijna geheel hersteld en ongeveer honderd huizen weder bewoond. De Protestantische kerk is gereed en die voor de Katholiken zal spoedig volgen. De Doopsgezinden houden van tijd tot tijd godsdienstoefening in eene der buitenscholen. Het schoolonderwijs wordt zod goed mogelijk voortgezet. De voornaamste straat zal echter dit jaar wel grootendeels in puin blijven liggen; de daar op te rigten gebouwen zijn van te grooten omvang en het jaargetijde is reeds te ver gevorderd om daarmede nog dit jaar gereed te kunnen komen.

Maandag avond ten 8 1/2 ure is de noodhulpkerk der R. K. gemeente, welke pas onder dak was, geheel ingestort. Gelukkig heeft niemand daarin letsel gekregen.

Men berigt uit Noordwijk en zijne uitgestrekte omstreken, dat aldaar een aanvang is gemaakt met het rooijen der duinaard winterveld-appelen. Het beschoot, dat allezins voordelig uitvalt, en de kwaliteit, die in alle opzichten buitengewoon goed is, zullen, indien de weersomstandigheden de duinaardappelen tot eenen civielen prijs te verkrijgen zullen zijn.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Antwerpen naar Rotterdam en Breda: 7 u. 50 m. 'smorgens; 12 u. 20 m. 'smiddags; 4 u. 15 m. 'snamiddags; 5 u. 30 m. 'snamiddags (Moerdijk en Breda).
Rotterdam naar Antwerpen en Breda: 4 u. 30 m. 'smorgens; 10 u. 30 m. 'smorgens; 6 u. 10 m. 'smiddags.
Breda naar Antwerpen en Rotterdam: 7 u. 45 m. 'smorgens; 12 u. 50 m. 'smiddags; 4 u. 15 m. 'snamiddags.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

van 7 Sept. tot en met 13 Sept. 1862. 9 Mann. 0 Vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

van 7 Sept. tot en met 13 Sept. 1862. 3 Huwelijken.

STERFGEVALLEN.

van 7 Sept. tot en met 13 Sept. 1862. 2 Mann. 4 Vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 12den September.

TARWE in een dooz: 130 R beste Poels f 300; Jong f 312 per 200 kifs.
ROGGE dadelijk onveranderd: 120 R Poels f 270; 118 R dito f 271; 125 R Pruss. f 290; f 298; 120 R Pruss. f 210; 120 R Berdauys f 210. Op levering iets lager. Oct. f 197; Mei f 195, f 196.
LIJNSTAAD onveranderd: 110 R Poels f 390; 114 R Nerva f 370.
RAAPOLIE: op 6/w. f 187; 1/2 vleg. f 47; 1 Oct. f 46 1/2; 1 Nov. f 47; 1 Dec. f 47 1/2.
LIJNKOEKEN: op 6/w. f 25; 1/2 vleg. f 44 1/2; 1 Oct. f 44; 1 Nov. f 43; 1 Dec. f 42.
RAAPKOEKEN: per 100 stuks f 85 a f 90.
LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 1/2, a f 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA

Van den 12. September 1862.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van f 9.90 tot f 10.90
Het dito dito Oude witte Tarwe	11.30
Het dito dito Rogge Nieuwe	7.05
Het dito dito Rogge Oude	6.90
Het dito dito Boekweit Oude	6.95
Het dito dito Boekweit Nieuwe	6.10
Het dito pond Boten	0.96
Zand-Aardappelen (Vat of Muddle)	1.45
Het 1000 Eiken Telhout	3.50
Het 1000 Doof Hout	2.75
De kar Spaanders	4.10
De 1000 Struiken	1.50
De 1000 Mutsaards	van f 4.50 tot 5.50

De AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (12 September) was de fondsenotering: Ned. 2 1/2 pCt. 99 1/2; 3 pCt. 76 1/2; 4 pCt. 99 1/2; Op de Leening 4 pCt. 99 1/2; Amort. Sijndik. 93 1/2; Handelsm. 136 1/2; Spanje 2 pCt. 44 1/2; 3 pCt. Binnenl. 48 1/2; Portugalen 3 pCt. 45 1/2; Id. 1856-59 45; Nieuwe 44 1/2; Rusl. 5 pCt. 104 1/2; dito 1828-29 100 1/2; 5de Serie 8 pCt. 82 1/2; 6de Serie 5 pCt. 90 1/2; 4 pCt. bij Hope 74 1/2; Spoorwegband 194 1/2; Oostenrijk Metaal. 5 pCt. 51 1/2; 2 1/2 pCt. 26 1/2; Zilveren 5 pCt. 57 1/2; Nationalen 5 pCt. 60 1/2; Venuzuela 26 1/2; Mexiko 30 1/2; Illinois 79 1/2.

Advertentiën.

Het **POLDERBESTUUR** van de *Hooge en Lage Vught* onder *Teteringen*, roept bij deze op alle stemgerechtigde Inge-landten van dien Polder, tot bijwoning der **ALGEMEENE VERGADERING** op **Donderdag den 25. dezer**, des namiddags ten 4 uren, ten huize van de Kinderen **C. VERDRAASDONK**, in den *Roshan* te *Teteringen*, ten einde de Rekening wegens de gehouden Administratie van dien Polder over 1861 op te nemen en de raming der kosten voor het volgend jaar vast te stellen.

Terwijl bovenstaande Rekening tot dien dag op de gewone Kantoor-uren zal ter visie liggen voor de Inge-landten ten Kantore van den Secretaris-Penningmeester te *Teteringen*, in de *Hoolstraat*, No. 14.

TETERINGEN, den 9. September 1862.
Ter ordonantie van het Polderbestuur voornoemd,
De Secretaris-Penningmeester,
J. V. GINNEKEN.

FINALE TOEWIJZING

op **Woensdag den 17. September 1862**, des avonds ten 7 uren, op het *Bovenlocaal* van het *Koffiehuis het Gouden Kruis*, bij den Heer **HOEIJMANS** te *Breda*, van eene **HEEREN TOEWIJZING** met **TEEN**, staande en gelegen in de *St. Catharinestraat* te *Breda*, gemeentl. D. 92, groot 5 roeden, 5 ellen, en nu staande op naam van *...*

In gebruik te aanvaarden met 1° November 1862.
(In het breede bij Aanplakbiljetten omschreven.)
Ingezet op de geringe som van f 6100.00.
Nadere informatie te bekomen ten Kantore van de Notarissen **Mr. DE ROY** en **VAN NAERSSSEN** te *Breda*.

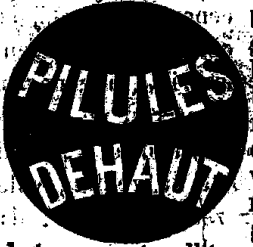
M. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, op **Dinsdag den 25. September 1862** en volgende dagen, telkens beginnende des voormiddags ten tien uren, door Kwitering van *Affaire*, ten verzoeken en ten Huize van Mevrouw de Wed. **A. E. NOOIJENS**, in het *Hôtel des Mandres*, te *Breda*, aan de meestbiedenden **PUBLIEK VERKOOPEN**, eene aanzienlijke partij **MEUBILAIR** en andere **GOEDEREN**, bestaande in:

Eene zeer fraaie en solide Mahonij Linnenkast, dito Secretaire, Chiffonniere, Dressoirs, Consoles en Commodes met en zonder Marmeren Bladen, verschillende Canapés en Stoelen met Trijpen-, Damast- en Paardenharen Zittingen, Coulis-, Thee-, Speel-, Penaf-, Nach- en Waschtafels, Eiken- en Geschilderde Kleer-, Linnen- en Buffetkasten, dito Chiffonnières, Commodes en Lafafels, gewone Stoelen en Tafels, Spiegels en Platen met Vergulde- en Mahonij Lijsten; eene zeer goede staande Huisklok; Marmeren- en Albasten Pendules, een fraaie Bronzen Hangluster, Modestateur- en andere Lampen en andere Schoorsfeen-Sieradentwee Porceleinen Tafelserviezen, Koffij- en Theeserviezen, een extra fraai Engelsch gekleurd Porceleinen, met Verguld, dubbel Waschgarnituur; Cristal- en Glaswerk, Koper-, Tin-, Blei- en IJzer Keukengerief, verschillende Kachels, Vuurhaarden en Haardstellen, ruim twintig stuks waaronder een groot Britschsche-, benevens Schotsche- en andere Tapyten, Kappelen, Leopen en Tafelkleeden, Statie-, Val- en Glasgerief, eenige Medekanten met en zonder Behangsels, zijden en wollen bedden met Peluws en Kussens, verscheidene Matrassen en beddazakken, een aantal Wollen- en Chitzen van Katoenen- en wollen garenen, waaronder eene superferme en sijn gestikte zijden Zijden Sprei, eene partij Bedden Tafellinnen, waaronder Damasten- en andere Tafellakens en Serwetten, Linnen Schoonschoenen, Klansschoenen en Handdoeken. Eenig gemaakt **ZILVERWERK**, als: twee Melkkannen

twee Trekpotten en twee Melkkannen, een Spoelkom en Suikerpot, twee Mostaardpotten, Peperbus en vier Zoutvaten, twee Soeplepels, een Vischspaan, een Slalepel en Vork, eene Aspergietaag, twaalf Oesterlepeltjes en andere kleinigheden, een prachtig schoon Platen of Middenstuk, (in het vuur Verguld) op den bodem met Spiegelglas belegd, ter lengte van circa 2 Ned. El. rijk met Figuren, Arabesques, boyen op passende Lichtkroon en bouquets georneerd. Wyders: Eene partij goed geconserveerd fijn **PLEETWERK**, als: Een zeer groot Theeblad, benevens kleinere Presenteerblaadjes, Beschuit-trommeltjes, Koffijkannen, Trekpotten, Melkkannen en Suikermantjes, Brood- en Soezenmand, acht Kandelars, een Waterkan, drie Tafelkofferen, enz. Verder zal nog worden verkocht: Een extra groote Laurierboom in Kurp, een fraaie houten Kleerstandaard of Kapstok, eene groote Bakkup, een Eiken Rustbank, Kamerschemmen, zeven Jalouzen, stam-banken, Droegstokken, Kuipen, Tonnen en Stellingen, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde Goederen zullen aldaar, te goren, **Maandag**, van des voormiddags 10. tot des namiddags 5 uren, voor een ieder te zien.

Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, alsmede bij den Vendameester **W. A. DE HAAN** Tz., op de **Veemarkt**, te *Breda*.

PILULES DEHAUT: Dene nieuwe samenstelling, gevestigd op grondbeginselen onbekend aan de oude artsen, beantwoordt met een merkwaardig gelijk alle vereischten van het waagstuk der geneeswijze door de purgeermiddelen. Het vindingrijke geneesmiddel, geheel en al van alle andere purgeermiddelen verschillende, werkt op eene voldoende wijze als het te behoeven is met zeer goede spijsen en zeer versterkende dranken genomen wordt. Deszels werking is steeds zeker, hetgeen met sedlitzwater en andere purgeermiddelen niet plaats grijpt. De gave is volgens de ouderdom of kracht van personen gemakkelijk te bepalen. Kinderen, grijsaards en de allerzwakste zieken verdragen het zeer gemakkelijk. — Ten ieder, die verlangt zich te purgeren, kiest het nu en de maaltijd, die het beste met zijne gewoone bezigheden overeenkomt. De vermoedens van obstinatie geheel en al hersteld zijnde door de voorgeschrevene goede behandeling, zoo neemt men zeer gemakkelijk het besluit zich zoo dikwijls als het noodig is te purgeren. — De artsen, die dit middel aanwenden, ontmoeten geen meer, die aarzelen zich te purgeren onder voorwendsel van slechte maag of van vrees van zich te verzwakken. De duur der behandeling is zeer kort, maar ten indien h. v. de ziekte het vereischt, dat men zich twintig tot dertig dagen lang purgeert, dan is men niet meer bevreesd, om voor het einde der ziekte te verhouden. — Deze voordeelen zijn nog kostbaarder als het geldt om zwellingen, verstoppingen, hufdiëkten, slijmvlleden en alle andere voor geneeslijk gehoudene ziekten, maar die voor eene regelmatige en voortgezette purgerende geneeswijze vjiken.

Zie het *Handboek van de purgerende geneeswijze*, van doctor Dehaut, Een deel, van 268 pagina's, wordt gratis toegezonden op eene franco gedane aanvraag. Parijs, apotheek van doctor Dehaut, en in de boekhandelken van Europa.

De prijs der pillen is 5 franken de groote doos en 2 fr. 50 cent. de kleine doos.

Te *Breda*, bij den Heer **A. F. A. MAASSEN**, Apotheker.

Revalenta Arabica.

Ik ben weer in staat UEd. iets mede te deelen betreffende de **WELDADIGE GENEESKRACHT** der **REVALENTA ARABICA**. Deze week kwam bij mij iemand, dien ik kett, om een Busje **REVALENTA** te halen voor zijne Vrouw. Op mijne vraag, hoe zij er zich bij bevond, antwoordde hij mij, dat zij, die eerst volstrekt geen voedsel kon verdragen, nu na het gebruik van 8 kleine busjes, zich zeer wel gevoelde en in staat alle Spijsen te verteren.

GRONINGEN, 7 Junij 1862. (Get.) **C. BIKKERS.**

Dat de **REVALENTA** een bijzonder nuttzaam invloed op de Spijsverteringsorganen uitoefent, daarvan kan zich ieder een, ziek of gezond, overtuigen, men gebruikte het slechts acht dagen achtereem, enkel voor ontbijt, en wijdsen overtuigd, dat de effecten grooter, de functies geregelder, het bloed zuiverder, borst en hoofd vrijer zullen zijn dan gewoonlijk.

Al wie aan eene zwakke maag lijdt, aan hartwater, zuur oprispingen, maagpijn, maagkramp, kolijk, aan spanning na den maaltijd, opgezetheid, misselijkheid en zenuwachtig beden, bij het gebruik der handen, kan zich door **DU BARRIS REVALENTA** spoedig daarvan bevrijden.

De prijs der **REVALENTA** is: Kleine Busjes 30 Cent, 1 Busje 50 Cent, 5 Busjes 2.50, 12 Busjes 5.00. Men leste aandacht op, dat iedere Busje het volgende geteekend is: **AMSTERDAM, VAN DEN BERG, Breda, Henri Sprenckels, Grootenweg, Gehr. Duijssen, M. Janssen, Voorhoop, Rozendaal, M. D. v. Leeuwen, P. Stompe, Steenbergen, W. v. d. Kar, Bergen-op-Zoom, De Bontjes, Tilburg, G. H. Douthett, P. J. E. Appelboom, Apotheek, Waaiveld, P. Reijnders, Eindhoven, A. Beguin, R. v. d. Klauwen, Helmond, A. H. Mantin, P. J. van Gils, s Hertogenbosch, F. L. Welsch.**

Op in de andere Steden in de bekende Dépôts.